

Platforma për të Drejtat e Njeriut

Goal: BARAZI GJINORE

Arritja e barazisë gjinore dhe fuqizimi i të gjitha grave dhe vajzave.

Target: 5.a

5.a Të ndërmerren reforma për t'i dhënë grave të drejta të barabarta mbi burimet ekonomike dhe të drejta pronësie dhe kontrolli mbi tokën dhe forma të tjera të pronësisë, të shërbimeve financiare, të trashëgimisë dhe burimeve natyrore, në përputhje me ligjet kombëtare.

Instrumentet ndërkombëtare

Nenet

Neni 14.2

Palët e Shteteve marrin të gjitha masat e duhura për të eliminuar diskriminimin ndaj grave në zonat rurale në mënyrë që të sigurojnë, mbi bazën e barazisë së burrave dhe grave, që ata të marrin pjesë dhe të përfitojnë nga zhvillimi rural dhe, veçanërisht, t'u sigurojnë grave të tilla e drejta:

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

- (a) Të marrë pjesë në shtjellimin dhe zbatimin e planifikimit të zhvillimit në të gjitha nivelet;
- (b) Të ketë akses në institucione adekuate të kujdesit shëndetësor, përfshirë informacionin, këshillimin dhe shërbimet në planifikimin e familjes;
- (c) Për të përfituar drejtpërdrejt nga programet e sigurimeve shoqërore;
- (d) Të marrë të gjitha llojet e trajnimeve dhe arsimimit, formale dhe joformale, përfshirë atë që lidhet me arsimimin funksional, si dhe, ndër të tjera, përfitimin e të gjitha shërbimeve të komunitetit dhe shtrirjes, me qëllim të rritjes së aftësive të tyre teknike;
- (e) Të organizojnë grupe të vetë-ndihmës dhe kooperativa në mënyrë që të sigurojnë qasje të barabartë në mundësi ekonomike përmes punësimit ose vetë-punësimit;
- (f) Të marrë pjesë në të gjitha aktivitetet e komunitetit;
- (g) Të ketë qasje në kredi dhe kredi bujqësore, lehtësirat e marketingut, teknologjinë e duhur dhe trajtimin e barabartë në tokën dhe reformën agrare, si dhe në skemat e rivendosjes së tokës;
- (h) Të gëzojë kushte të përshtatshme jetese, veçanërisht në lidhje me strehimin, kanalizimet, furnizimin me energji elektrike dhe ujë, transportin dhe komunikimet.

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

Neni 14.2 g

(g) Të ketë qasje në kredi dhe kredi bujqësore, lehtësirat e marketingut, teknologjinë e duhur dhe trajtimin e barabartë në

Neni 16.1

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me martesën dhe me marrëdhëniet familjare. Në mënyrë të veçantë ata i sigurojnë gruas mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas:

(a) Të drejtën e njëjtë për të lidhur martesë;

(b) Të drejtën e njëjtë për të zgjedhur lirisht bashkëshortin dhe për të lidhur martesë vetëm me pëlqimin e vet të lirë dhe të plotë;

(c) Të drejtën dhe përgjegjësinë e njëjtë gjatë martesës dhe me rastin e prishjes së saj;

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

(ç) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta si prindër, pavarësisht nga gjendja martesore, për ato çështje që kanë të bëjnë me fëmijët. Në të gjitha rastet interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(d) Të drejtat e njëjta për të vendosur lirisht dhe me përgjegjësi për numrin dhe shkallëzimin e lindjeve e po ashtu për të marrë informacionin, arsimin dhe mjetet e nevojshme që bëjnë të mundur ushtrimin e këtyre të drejtave;

(dh) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta për çështjet që kanë të bëjnë me tutelën, kujdestarinë, ruajtjen dhe birsimin e fëmijëve ose lidhur me institucionet e ngjashme, ku këto koncepte ekzistojnë në legjislacionin kombëtar. Në të gjitha rastet, interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(e) Të drejtat e njëjta vetjake si burrit ashtu edhe gruas, duke përfshirë edhe të drejtën për të zgjedhur mbiemrin, profesionin dhe llojin e punës;

(?) Të drejtat e njëjta për secilin prej bashkëshortëve lidhur me pronësinë, blerjen, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë, si falas ashtu edhe me pagesë.

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

Neni 2

Neni 2 Shtetet palë dënojnë diskriminimin ndaj grave në të gjitha format, pranojnë të ndjekin me të gjitha mjetet e përshtatshme dhe pa vonesë, një politikë të eliminimit të diskriminimit kundrejt grave dhe për këtë arsye zotohen:

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas	Neni 2.a (a) Të përfshijnë në kushtetutat e tyre kombëtare ose në ndonjë dispozitë tjetër ligjore të përshtatshme, parimin e barazisë së burrit dhe të gruas, po që se ende nuk është bërë, dhe të sigurojnë nëpërmjet legjislacionit dhe masave të tjera të përshtatshme zbatimin praktik të këtij parimi;
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas	Neni 2.b (b) Të miratojnë masa ligjore dhe masa të tjera të përshtatshme duke përfshirë edhe sanksione, po që se është e nevojshme, duke ndaluar çdo formë të diskriminimit ndaj grave;
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas	Neni 2.c (c) Të vendosin një mbrojtje gjyqësore të të drejtave të grave, mbi bazën e barabartë me burrat, dhe të sigurojnë, nëpërmjet gjykatave kombëtare kompetente dhe institucioneve të tjera publike, mbrojtjen efektive të grave kundër çdo veprimi diskriminues;
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas	Neni 16.1.h h) Të drejtat e njëjta për secilin prej bashkëshortëve lidhur me pronësinë, fitimin, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë, si falas ashtu edhe me pagesë.
Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor	Neni 5 d (vi) (vi) E drejta e pjesëmarrjes së barabartë në veprimtari kulturore;
Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor	Neni 5 Në përputhje me detyrimet themelore të përcaktuara në nenin 2 të kësaj Konvente, Shtetet Palë marrin përsipër të ndalojnë dhe eliminojnë diskriminimin racor në të gjitha format e tij dhe të garantojnë të drejtën e secilit, pa dallim sa i përket racës, ngjyrës, ose kombëtar ose etnik. origjina, për barazinë para ligjit, veçanërisht në gëzimin e të drejtave të mëposhtme:

Instrumentet ndërkombëtare

Nenet

Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor

Neni 5.d.v

Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor

5.d.v E drejta e arsimit dhe përgatitjes profesionale;

Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut

Neni 17.1

Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut

Cdokush ka të drejtë të zotërojë pronë vetëm si dhe në bashkësi me të tjerët.

Neni 1

Protokoll 1 i Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore
Protokoll 1 i Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore

1.Çdo person fizik ose juridik ka të drejtë në gëzimin paqësor të pasurisë së tij. Askush nuk mund të privohet nga pronat e tij, përveç për interesin publik dhe t'u nënshtrohet kushteve të parashikuara me ligj dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare. Dispozitat e mëparshme nuk do të cenojnë në asnjë mënyrë të drejtën e një Shteti për të zbatuar ligje të tilla që i konsideron të domosdoshme për të kontrolluar përdorimin e pronës në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose kontributeve të tjera ose gjobave.

Ligjet

Nenet

Neni 3

Ligji për trashëgiminë Nr. 2004/26 dhe Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 2004/26 Trashëgiminë në Kosovë Nr. 06/L-008 - 2018
Ligji për trashëgiminë Nr. 2004/26 dhe Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 2004/26 Trashëgiminë në Kosovë Nr. 06/L-008 - 2018

3.1. Të gjithë personat fizikë në kushte të njejta janë të barabartë në trashëgimi.

3.2. Fëmijët e lindur jashtë martese, kur atësia është njohur rregullisht ose është vërtetuar me vendim të gjykatës apo të organit kompetent si dhe fëmijët e adoptuar barazohen me fëmijët legjitim.

3.3. I adoptuari nuk trashëgon në familjen e origjinës së tij dhe as kjo nuk e trashëgon atë.

3.4. Të huajt janë të barabartë në trashëgimi me kosovarët, me kusht reciprociteti. Reciprociteti prezumohet.